

Reuniunea învățătorilor români

dela școalele populare confesionale ortodocse

din protopresbiteratele

Arad, Chișineu, Șiria, Boroșineu, Buteni, Radna și
Hălmagiu.

Organ periodic oficios

redactat

din încredințarea comitetului reuniunii de

Iosif Moldovan

vice-președinte.

Edițiunea Reuniunii.

Abonamentul 5 coroane pe an.

Apare odată pe lună.

Arad, 1905.

Tiparul tipografiei diecesane greco-orientale române.

„Reuniunea învățătorilor“

organ oficios

apare odată în fiecare lună

Abonamentul anual e 5 cor.

se solvește anticipative la adresa casarului reuniunii *Iuliu Grofșorean* învățător în Galsă p. u. *Világos*.

Manuscriptele

sunt. a se adresă redactorului *Iosif Moldovan* director școlar în Arad Piața Tököly Nr 8.

Rugăm pe tot românul de inimă, a sprigini acest organ al școalelor române.

Ofertele mărinimoase, pentru fondul de editare al organului nostru, sunt a-se trimite la adresa casarului reuniunii.

Onoratele redacțiuni sunt rugate a ne trimite foile în schimb. Foile primite le păstrăm pentru biblioteca reuniunii.

Anunțuri se fac în mod foarte răstrâns și să plătesc anticipative: șirul 50 fil. Jumătate pagina: 12 cor. O pagină întreagă: 20 cor.

ARAD 1924

Redacția: Grofșorean, Iuliu, Világos, Nr. 8, Arad

Școala în serviciul antialcoolismului.

Lupta grea, pe viață și moarte, a declarat societatea, celui mai puternic dușman al omenimei — *antialcoolismului*. Necesitatea acestei lupte nu s'a resimțit numai acum, în zilele noastre; ci ea și-a luat începutul cu mult înainte de noi, pe timpul lui Mohamed, întemeietorul izlamismului. Acesta — între altele — prevede în Coranul său abținerea totală dela beuturile spirțuoase.

Unde alcoolismul s'a încuibat, a lăsat în urma sa stări deplorabile, cari nu mai pot dăinui, fără a fi periclitat neamul omenesc. Drept aceea, societatea luptă cu toate puterile, a *impedecă* întinderea nimicitoare a celui puternic dușman. În țările culte din occident sau întemeiat mulțime de societăți antialcoolice și fiecare om conștiu de sine, se înrolează de membru al uneia din acele societăți. În meritul acesta s'a scris aproape o literatură întreagă. Se țin congrese an de an, în diferite țări (anul trecut s'a ținut în Budapesta) unde floarea națiunilor se sfătuiește asupra pericolului înfricoșat, ce amenință pe oameni. La noi în țară încă sunt în ființă trei societăți *antialcoolice*, cari au menirea a desrădăcina din popor afurisita patimă a beției.

Este lucru de tot dureros că și în sânul poporului nostru a prins puternice rădăcini. Dar și mai dureros e, că cu toate că vedem năpasta ce ne amenință, totuși pe terenul acesta nu am făcut nimic; sau dacă am și făcut ceva, aceea e foarte puțin. Nu e mirare deci, că poporul s'a dedat la beuturi, căci văzându-se lăsat de sine, se lasă și el la rândul său ademenit de bolduri și impul-

ziuni, cari apoi îl duc în cârciume, unde — între infernale petreceri — să conzună atâta alcool, încât omul nu e mai mult domn peste voința sa, nu-și mai poate înfrâna pornirile... Aici să ții apoi intrigile. Aprinderile, omorurile și celelalte crime, obvin numai prin beătură și la oamenii bețivi. Bună mărturisire ar putea să deie despre aceasta spitalurile și penitenciarele.

Este dar timpul suprem a ne ocupa și noi de aceasta chestie arzătoare și de mare importanță, căci cu cât ne vom apuca de ea mai de timpuriu, cu atâta ne va fi munca mai ușoară... Nu e permis să retăcem și să ne ascundem greșalele, acelea trebuie descoperite și aduse la iveală mai înainte de ce ar fi târziu. Din contră, ar fi un păcat strigător la cer, a sta cu mâinile în sân, în fața acestui înfricoșat dușman, care și pe noi ne amenință.

Dumnezeu a înzestrat pe Român cu toate însușirile bune, pe cari le aflăm la oricare popor. Puține popoare mai lucră cu atâta stăruință — aproape animalică — ca poporul nostru; dar mai răbdător decât dânsul, nu cred să eziste! Are însă un cusur că fără beătură nu face așa zicind nimic. De vinde un purcel, o vacă, un pământ, — »hai la cârciumă, căci altcum cumpărătorul n'are noroc la averea ce a cumpărat. iar vânzătorul la bani!« De să face o nuntă, o pomană, un parastas sau altă ceremonie, acelea nici închipui nu se pot, fără a fi și beătură. Dar să ne uităm printre degete și să zicem că toate acestea nu ar fi așa mari păcate — dacă s'ar bea mai cu seamă, mai cu cumpăt, De câte ori vedem însă oameni venind dela înmormântări ținându-se de garduri, beți, cântând și înjurând de ți se sburlește părul în vârful capului?!

Cel mai mare dezastru cel lasă în urma sa alcoolismul este fără îndoială *degenerarea și corupțiunea neamului*. Doar chiar de aceea exprimă cu mare durere în sufletul său distinsul confrate din România Dr. Lapteș: »Acei, cari cunosc țăranul român numai din tablouri, sau văzut din treacăt, cu ocaziunea unor petreceri rustice, pe sigur s'ar înspăimânta în sufletele lor de bunii Români, când

ar compara țăranul imaginației lor, țăranul..... român, cu țăranul real, așa cum e de șubred, degenerat...•

Este adecă constatat că pruncii omului bețiv sunt atât trupește cât și sufletește foarte mult rămași îndărătul pruncilor oamenilor nebețivi. Sunt *tâmpiți*; iar corporal-minte *nedesvollați*, ba cele mai de multe ori *schilavi*.

Fecunditatea la Români e foarte mare. Ce ajunge însă aceasta, dacă mortalitatea aproape o întrece, cu deosebire până la anii 10 a etății?!

Tuberculoza, acel morb înfricoșat — ca o urmare a folosirii prea mare a alcoolului — se lățește în mod îngrozitor, secerând an de an tot mai multe victime, tot așa și boalele moștenite, cari dela tată se transpun la fiu, nepot etc.... Morburile lipicioase tot numai de oamenii bețivi și de copii lor să lipesc, căci *puterea de rezistență*, față de orice morb, la omul beutor este cu mult mai mică decât la omul care nu consumă alcool.

Știm, că *mortalitatea* scade după cum și folosirea beuturilor spirtuoase este mai mare, sau mai mică. Și ca o urmare firească observăm în oricare comună, că cu cât birturile sunt mai pline, cu atât bisericile mai goale; căci bietul muncitor în zilele de repaus, în loc să meargă la casa lui Dumnezeu să se roage și să-și odihnească organismul istovit de munca de peste săptămână, mai bucuros merge să bea rachiu, ca să se »întărească«, — o credință greșită — când este știut, că *nu acela să întărește care bea, ci care vinde beutura*. Un popor apoi, care a pierdut orice simț de moralitate, este în margina prăpastiei. Exemplu viu avem despre aceasta pe indigenii din Africa și din America.

Școala poporală trebuie necondiționat să vină în ajutorul societății, la combaterea alcoolismului, căci și în școală se resimt funestele urmări ale aceluia. Copii oamenilor bețivi nu au *capabilitatea de a cuprinde* cele învățate, *puterea de activitate* le este mărginită.

Când amintesc școala în serviciul antialcoolismului înțeleg sufletul ei, pe *învățător*, pentru că nu se poate în-

chipui învățătorul fără școală; iar școala fără învățător, nici nu e școală.

Am anticipat că societatea să trudește din toate puterile a *impedecă* răul — deja ezistent. Până când școala este chemată a *crește* generațiuni, cari să fie pătrunse de tristețe urmări ale beuturilor spirtuoase, va să zică are a se îngriji de *viitor*.

Să începem deci și noi lupta fraților, să nu ne lăsăm poporul ca mijloc de exploatare în mâinile vânătorelor după *avuuți*!!

In școală, fiecare învățător ar trebui să facă o punte de trecere dela obiectele de învățământ, la combaterea alcoolismului. Prilej fi dă oricare obiect de învățământ, dar mai cu seamă *exercițiile de vorbire și științele naturale*.

Ar fi bine să fie atârinate în fiecare școală, »tablourile antialcoolice« apărute în București (biblioteca Socec) cari — pe lângă că sunt de un decor nediscutabil pentru fiecare sală de învățământ — sunt astfel întocmite, că elevul, chiar fără explicare, văzându-le, se îngrozește de tristețe urmări ale beției, cari atât de norocos sunt zăgăvite pe acele tablouri.

Abecedarele și cărțile de cetire încă ar trebui întocmite astfel, ca ele să cuprindă o bună parte de material antialcoolic, ca așa elevului pas de pas să i-să pară că întreaga lume e contra beuturilor spirtuoase, nu numai învățătorul său.

În școala de repetițiune i-se dă învățătorului și mai mult teren de luptă în contra alcoolului, având aici de lucru cu elemente cât da cât mai coapte, prin urmare are a fi înțeles mai bine. Elevii, cari sunt în vârsta *pubertății*, de regulă sunt răi și foarte îndărătnici. Aceasta încă este o urmare a scenelor privite de ei din ușa birtului.

Unii învățători antialcoolști au îndătinat a cere dela fiecare elev, care absolutează cursurile școlii populare, să depună jurământ, în fața celorlalți școlari, că să vor

abțineă dela consumarea beuturilor spirituoase. Aceasta procedură încă poate avea succes, cu atât mai vârtos, că din școala de repetițiune, elevii, îndată es în viață; iar povețele învățătorului, precum și urmările triste ale alcoolului, au ocaziune a le vedeă înșiși.

In afară de școală, ar fi bine să se înceapă și la noi o strajnică luptă pe acest teren. Să mișcăm întreaga societate, care mai mare serviciu ar aduce neamului, ocupându-se de aceasta temă, decât cu competența, ori ne-competența »celui mai muncitor element al națiunei« la unele posturi onorifice, cărora numai cinste le-ar face dacă le-ar și ocupa.

Prin comune ar fi bine să se înființeze »societăți de temperanță«. Acestea — unde s'au înființat — s'au dovedit a fi foarte bune și aduc mari servicii cauzei, dacă conducătorii sunt *conducători*.

Să se înființeze în fiecare comună »fonduri de bucate«, cari, — luându-le într'una — pentru noi ar însemna un capital, o avere națională; iar bucate să nu capete individul care nu e membru al »societății de temperanță« sau care e bețiv. Prin aceasta încă am face un pas înainte.

Foile noastre, — deosebi cele menite pentru popor — încă ar face mult bine cauzei, dacă ar începe și dănsese lupta antialcoolică, căci astfel le dictează cariera și în acest chip s'ar face vrednice de mențiunea lor.

Legea și regulamentele comitatenze dispun, ca cârciumele sub durata serviciului divin să fie închise. Tot așa este interzis, ca pruncii de ambele sexe, sub 15 ani să calce pragul birtului. Aceasta dispoziție însă nu să aplică. În unele locuri — mai ales în Bănat — jocurile și petrecerile să țin tot în cârciume, unde se prezintă și tinereimea sub anii pubertății. Ar fi bine, ca conducătorii din comune și antistiile comunale să se nizuiască a pune în praxă acele dispozițiuni.

Aceste ar fi după mine urmările triste ale alcoolismului, precum și unele din remediile cele multe — cari între marginile unui articol nu sã pot toate însira, — și cu ajutorul cãrora s'ar puteã combate aceasta nefericitã patimã. Mi-ar plãcea însă foarte mult, dacã și alții dintre frații colegi și-ar espune pãrerile lor în aceasta privințã, în coloanele acestui prețuit organ, ca astfel comentatã fiind chestiunea de mai mulți inși, cu atãta sã se lãmu-reascã mai bine și așa în uniformitate sã începem și munca de estirpare a alcoolismului.

Cevãsint, la 29 Martie 1906.

Dimitrie Olariu
învățãtor.

CHEMARE

*Veniți neprihăniți apostoli
Pe țarina scăldată 'n roauă,
Să sămănăm sămânță bună
Să ne răsar'o roadă noauă;
Din zarea culmilor albastre,
Să alungăm grozava ceață:
Să vină peste noi lumina,
Cea dădătoare de viață!*

*Peste bordeele de paie
Să vede-o cruce lucitoare, —
Biserica. — Cu toți Românii
Veniau aici în 'sărbătoare;
Din ceata mândră de pe vremuri
Ca lupii-ascunși pe la respânte,
Așteaptă mulți sosit momentul
Să profaneze cele sfinte.*

*Alături fica ei uitată
Pe semne și 'n mai tristă soarte
Căci nimeni lângă ea nu plânge
Deși să zbuciumă de moarte.*

*Dar' mama ei cea credincioasă
 Timite sfaturi la copilă
 Și numai mama o dezmeardă
 Și-i plînge-adeseori de milă.*

*În șură s'o 'nvechit războiul
 Și carii rod încet la spete
 Și 'n nopțile de șezătoare
 Arar s'adună niște fete;
 Ear' de îndreună și suveică
 Nevestelor puțin le pasă:
 Bătrâne, tănere de-a valma
 Sclîpesc cu toate în mătăasă.*

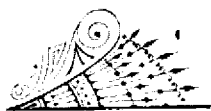
*Sermana doină rătăcește
 Și nime 'n brațe n'o cuprinde,
 De cât vr'un ciobănaș în fluer
 În care ea treptat s'aprinde:
 Să lasă turma de-a mai paște
 Să pune 'ntreagă ca să joace,
 De cântece răsună valea
 Și turma sare prin răstoace...*

* * *

*Trăim în vremuri de urgie
 Ne 'ncovoiăm sub grea povară,
 Suntem pe cale de-a ne perde
 Tot ce strămoșii ne lăsară:
 De nu vom lăsa moștenire
 Toate comorile lor sfinte,
 Mai bine moartea să ne vină,
 Ca să ne 'ntoarcem în morminte.*

*Veniți neprihăniți apostoli
Pe țarina scăldată 'n roauă,
Să sămănăm sămânță bună
Se ne rûsar'o roadă noauă;
Din zarea culmilor albastre
Să alungăm grozava ceață:
Să vină peste noi lumina,
Cea dădătoare de viață!*

Iosif Stanca

In chestia planului de învățământ.

Pentru ca omul să poată fi folositor societății, neamului și patriei sale, să recere ca el să fie liber în a-și expune ideile și părerile sale. Numai când libertatea cuvântului e nelimitată să poate naște idei și din aceste apoi fapte. Când aceasta libertate să oprește ori să limitează, urmează ca un ce natural o reacțiune, care în multe cazuri nu contribue ci împedecă ajungerea scopului nobil urmărit.

Omul nu e perfect și prin urmare nici lucrările și ideile eșite dela el nu-s așa de perfecte, ca să nu mai aibă lipsă de o cernere, o scărmanare, o îndreptare oarecare. Știm din Istoria Pedagogiei, că cele mai salutare idei și principii numai după ce le-au pus în praxă au văzut unde, cum și ce trebuie îndreptat. Și în totdeauna a trebuit să treacă mai mulți ani la mijloc, până s'a putut îndrepta astfel, ca să corespundă scopului urmărit. E lucru constatat, că ori care idee eșind la suprafață, stă în strânsă legătură cu altele cari i-au ajutat de a se clarifica. Din ideea concepută făcând omul o lucrare oarecare, aceea nu pate fi lipsită de unele greșeli mai mici ori mai mari. Prin punerea ei în praxă însă, aceea idee sau lucrare să clarifică să lămurește, ca aurul în foc.

Fiind aceasta un adevăr nedisputabil urmează, că nu e bine a se pune nici un fel de margine tendinței de a-și manifesta omul cugetele și ideile sale, căci în acest caz mai mult s'ar strica decât ar folosi cauzei și scopului comun urmărit. — Toți avem un gând, un ideal, așa zicând prosperarea, luminarea și fericirea poporului din sânul căruia suntem și în mijlocul căruia trăim. Nu cred să fie acel conducător firesc al poporului, care să pună interesele sale egoistice, personali, mai pre sus de acest ideal. Deosebirea e numai, în aflarea de căi și mijloace potrivite intru ajungerea acelui scop. Pentru ajungerea

acestui scop înainte de toate trebuie ca poporul să fie destul de luminat pentru de a putea pricepe și apercepe bunele intențiuni ale conducătorilor săi. Nu ajunge nimic puterile sale materiale dacă sufletul său e neglijent. În aceasta direcțiune s'a îndreptat și se îndreapă toate năzuințele celor chemați. Minte și inima trebuiesc cultivate, ca să poată eși din el aluatul de care avem lipsă la regenerarea și formarea lui.

Locul prim în aceasta direcție e dat școlii. Școala e aceea, care are să pregătască și frământa aluatul din care să iasă mai târziu elementele folositoare societății și neamului în special. Ca să poată ea însă împlini cu facilități misiunea ei, să recere ca celor ce sunt puși în fruntea ei, conducătorilor școlii să nu li se limiteze sfera de activitate. Pentru că a opri pe cineva de a-și exprima liber ideile și de a-și exercita liber drepturile sale însumă : a-i impune o direcție nepotrivită naturii și spiritului timpului, prin ce individul și-ar pierde rostul ori și cărei fel de activitate.

Fiind vorba de prosperarea și luminarea poporului, trebuie ca aceea să meargă după un plan anumit, care însă trebuie să țină cont de evoluțiunea poporului și spiritul timpului — prin urmare nu poate fi stabilă, va trebui în anumite intervale de timp, când se va sămți necesitatea, ca acel plan să fie revizuit, pentru de a se lăsa ori adauge unele părți, cari experiența le-a dovedit de necesare, practice, folositoare ori contra. — Astfel simțindu-se necesitatea revizuirii planului de învățământ, comisiunea însărcinată cu *aceea greu* lucrare s'a și întrunit și pe baza celui vechi a compus un nou plan de învățământ, mai ușor și mai bun ca cel vechi, însă nu așa de bun și ușor ca să corespundă în de ajuns cerințelor și împrejurărilor în care să allă școala populară astăzi. Dovadă că nu corespunde în de ajuns este împrejurarea, că învățătorii după abia 2 ani de praxă, au și început acțiune, pentru de a fi luat spre revizuire.

Cuvântul în aceasta chestie au fost luat de un învățător, și ideea a fost bine primită din partea tuturor. A fost însă un număr însemnat dintre învățători, cari și-or avut excepțiunile lor față de *forma* în care a fost sulevată chestia. — S'a luat însă hotărârea ca să se predee despărțămintelor pentru de a se pronunța în cauză, ear acestea au și satisfăcut obligamântului, în urmarea căreia s'a însărcinat din nou respectivul învățător pentru de a prelucra și a arată atât partea rea cât și a indica calea potrivită pentru ajungerea scopului. — Ven. Consistor însă prin un ordin a oprit ori de discuțiune și aducere de concluz privitor la elaboratul din chestiune.

Nu cunosc motivele cari a îndemnat pe membrii Ven. Consistor a aduce un astfel de concluz, dar ori cari ar fi acelea motive, nu cred că Ven. Consistor ni-ar contesta dreptul și competența de a ne pronunța și a ne spune vederile noastre în chestia planului de învățământ. Vor fi poate alte motive de alta natură, cari poate au îndreptălit pe Ven. Consistor a da un astfel de ordin. Căci a opri pe specialiști a se pronunța și a-și spune părerile lor în fachul pentru care sunt evalificați, ar însemnă nici mai mult, nici mai puțin decât curat absolutizm. În biserică însă trebuie să domnească puterea cuvântului, dreptatea și adevărul.

Nu mi-e intenția și nici nu vreau a mă mai ocupa cu disertația respectivului coleg în chestia reformei învățământului, constat însă și acum ca și atunci când s'a pus spre desbatere, că sunt unele pasage, cari era mai bine dacă rămâneau afară din disertație, dar pe lângă aceste conține mult adevăr. Și în ce privește planul de învățământ, apoi e dorința tuturor învățătorilor ca acela să nu rămână așa; să se revidieze pentru de a se șterge ori adauge ce s'ar alla de bine și potrivit. Și ori cine ar fi acel coleg ca om în societate, și ori ce l'a îndemnat pe el a lua cuvântul în chestie, nu de persoana lui e vorba, ci de afacerea ce a sulevat-o. Ne place a crede și eu unul sunt de firma credința, că Veneratul Consistor nu

discuția asupra planului de învățământ a oprit-o, ci poate alta parte din aceea disertație, care nu se referă la școală și planul de învățământ.

În aceasta credință, simțită fiind necesitatea unei revidieri a planului, ținând mai departe cont de dorința generală, nu altcum și de spiritul timpului și împrejurările în care ne aflăm, — îmi iau permisiunea de a-mi spune modesta mea părere în aceasta chestie.

Având în vedere, că spre atingerea la un rezultat în aceasta privință să recere timp și studiu mult. Ar fi bine cred eu, ca să se desingeze pentru fiecare studiu câte un învățător dintre cei mai *harnici*, cari conduc toate 6 clasele elementare, — ca aceștia apoi în restimp de un an să facă experiență din acel studiu în școala de sub conducerea lor, pentru de a experia ce se poate preda și cât se poate preda cu mai mare succes, ce e necesar și folisitor ori practic și contra. — Având apoi fiecare a face un proiect de plan din studiul încredințat lui. După aceasta apoi toți să fie chemați în conferință, care conferință are să țină cel puțin 10 zile, și în aceasta conferință să fie luate din nou la o supra cenzurare toate aceste proiecte și discutat fiecare studiu punct de punct; și din acestea să se extragă esența — ceea ce e mai necezar. Spesele înbinate cu aceasta vor avea să fie aco-perite din vinderea noului plan, după ce acesta va fi aprobat de toate forurile competente.

În chipul acesta cred eu, că doară s'ar putea ajunge la rezultat în ce privește materialul planului de învățământ. — Apelez la frații colegi cu mai multă experiență ca nime, ca să se cugete asupra acestei chestiuni atât de importante. Să ne ținem de o datorință morală arangearea acestei chestiuni, și să nu lăsăm ca să ni-o arangeze alții, cari ori că n'au experiență destulă, ori că le lipsește timpul fizic pentru de a se ocupa și a o studia în merit.

Noi, prin noi, să ne ajutăm, dacă voim a ne creă un viitor mai bun !

Un învățător.

Informațiuni.

Curs de vară pentru candidații de învățători. Venerabilul Consistor a decis deschiderea unui curs pentru candidații de învățători, cari nu au în regulă cursurile pedagogice.

Cursul din chestiune se va începe la 12/25 Iunie c., și va dura șase săptămâni. Deschiderea cursului se face pendentă de condițiunea: să se insinue cel puțin 30 de reflectanți, cari să-și înainteze petițiunea **deadreptul Consistorului din Arad, până la terminul 1/14 Maiu a. c.**, alăturând la petițiune următoarele documente: extras de botez, testimoniu de pe ultimul curs pe care l-a absolvat; atestat de conduită a vieții sale publice și private, precum și despre aceea, că dela absolvarea ultimului curs, unde și în ce calitate a petrecut timpul.

Acest certificat să fie *vidimat de protopopul con-cernent.*

Reflectanții la curs vor fi provăzuți cu locuință și vipt în alumneul diecezan și sub supraveghierea superiorităților institutului. Pentru această prevedere însă fiecare reflectant va trebui să solvească **anticipando** îndată la prezentare suma de 50 cor. pentru prevedere precum și 20 cor. în didactru, îngrijindu-se fiecare pentru sine de vestmintele necesare de pat.

Reflectanții de după pregătirile ce le au deja, se vor împărți în două grupuri, a celor cu III—IV, eventual cu mai puține cursuri.

După ascultarea cursului, fiecare va fi admis la examen din obiectele propuse în cursul ascultat, și va fi provăzut cu testimoniu de pe cursul, eventual cursurile pentru cari *va presta* examenul cu succes.

Întârziând careva cu insinuarea până la terminul fixat, ori nesatisfăcând vr'-unei dintre condițiunile de mai sus, nu va fi susceput, eventual nu va fi admis la examen.

Conferință de primăvară și iubileu. Învățătorii despărțământului protopopesc Buteni sunt convocați la conferință în *Bodești* pe 6/19 Aprilie 1906. Tot cu această ocaziune se va aranja în *Bodești* cu concursul corului din Șilindia, un concert sub patronatul Dlor *Ioan Giorgia* protopop și *Dr. Aurel Grozda* avocat, în onoarea președintelui din acest despărțământ *Nicolau Boșcai* învățător în *Bodești*, carele cu această ocaziune își serbează iubileul de 25 de ani, petrecuți pe terenul învățătoresc. Ne alăturăm și noi celor ce sărbătoresc pe vrednicul nostru coleg, dorindu-i din inimă tărie și sănătate spre a putea muncii cu aceiași energie în frumoasa misiune încă mulți și fericiți ani!!!

Învățătorii în sinoadele eparhiale. Siria, cel mai românesc cerc din dieceza Aradului, s'a reprezentat în sinodul eparhial pe noul period 1906—1908, prin Iuliu Groșorean, unul dintre cei mai distinși membri ai reuniunii noastre învățătoresci. Românii din comitatele bănățene au distins cu asemenea încredere pe 5 învățători harnici și anume pe; *Damian Sebeșan* (Săcusăgi) și *Vasiliu Bogoi* (Labasint) pentru sinodul eparhial al Aradului; *Ioan Marcu* (Bocșa), *Ioan Gruiescu* (Cebza) și *Georgiu Gian* (Oravica) pentru sinodul eparhial al Caransebeșului. Gratulăm colegilor pentru binemeritata distincțiune și le dorim succese în importanta lor încredințare.

Cursuri agronomice. Vener. Consistor prin circularul Nr. 1310/906, reacearcă pe învățători ca în termenul cel mai scurt posibil să se însinue dacă doresc a lua parte la cursurile agronomice, ca să poată întrevini în favorul lor la locurile competente.

Ceară și unsoare pentru pomi. Fiecare econom știe prea bine ce însemnătate are ungerea ranelor la pomi cu ceară ori unsoare anume pregătită, ca să nu fie expuși uscării. Fiind ceara scumpă, ne putem pregăti unsoare mai ieftină cu multă ușurință, amestecând lut cu baligă de vacă și păr de vițel, care face același serviciu. Unsoare pentru pomi se mai poate pregăti și în următorul mod: punem la un loc atâta prav de ghips câtă cenușă de lemn, pe cari le amestecăm bine, apoi punem încă

atata năsip cernut prin sâta deasă, cât ghips și cenușe avem împreună, și aceste le amestecăm cu baligă de vacă și puțină apă, până căpătăm un aluat moale ca unsoarea.

Cvalificarea și perfecționarea profesorilor pentru pedagogii. Din partea înaltului guvern s'a făcut dispozițiunile necesare ca cu încaperea anului școlar 1906/7 să se poată cvalifica și perfecționa învățătorii diplomați pentru școalele civile la posturile de profesori pentru pedagogii. Cursul e de doi ani și se va ține la univerzitate, iar praxa se va face la un institut pedagogic designat de dl ministru al cultelor. Grupele ce și-le poate alege candidatul sunt :

1. Filozofia și pedagogia.
2. Limba și literatura maghiară, istoria și geografia.
3. Limba și literatura maghiară și germană.
4. Istoria, geografia, limba și literatura germană.
5. Matematica, fizica.
6. Zoologia, botanica, chimia cu mineralogia, fizica.

Incassarea taxelor. Abonamente au încurs dela Domnii: Ioan Russu, Dr. Aurel Grozda, și Aurelia Păcățian câte 5 coroane, Teodosiu Rafilă 3 cor. Pentru diplomă au solvit Domnii: Georgiu Petrișor și Alexandru Budea câte 2 cor. Pentru fondul de editare al organului reuniunii au încurs dela Doamna Aurelia Păcățian din Comloșul mare una coroană.

POȘTA NOASTRĂ.

A. B. C. -- Am trecut peste ispite. Să uităm toate pentru înviere, și să căutăm a ne valora în școală.

I. L. — A fost și sa rectificat. Nu nutrim supărare, toate le suferim, pentrucă nu noi ci cauza trebuie să triumfeze. Rectificarea publică va urma.

Juno. — Zică ei! Nu ne luăm după vorbe de stradă. Conștiința ni-e liniștită.

Săteanului. — Deși indecursul anului a implinit 12, după lege trebuie se termine clasa și numai dela toamnă va fi trecut între repețitori.

Dem. N. în P. — Pedepsa o dictă comitetul. Antistia comunală numai execută.

G. P. — T. G. — Cu răbdarea treceți marea. N'aveți teamă de nevoi Dzeu este cu noi!

R. în B. — Răspunsul vostru prea întârzie. De sigur a-ți aflat alta modalitate. Eu cred că ar fi consult a eterniză întreaga festivitate prin invitarea unui fotografist în fața locului. — Aștept răspuns.

S. S. — A abzis de post.

L. — Rugarea de penziune să timbrează. Documentele trebuiesc alăturate în copii magiare, deasemenea timbrate.

Cum? — Aflarea volumului aparține geometriei. Definițiunea volumului fizicei. Ambele vin tractate în cadrul materia-lului prescriș pentru școala poporală.

Expoziție. — Călătoria incoaci și în colo costă circa 20—30 coroane. În cât privește cortelul și proviziunea vor fi favoruri.

D. O. în C. — Pe calea oficiului parohial te rugăm să înșinui scuzele la Vener. Consistor. Noi nu avem îndreptățirea a scuza pe nime, aceasta cade în competența adunării respective, de unde sa întâmplat absența. Din motivul acesta n'am putut scuza nici pe aceia cari ulterior au înșinuat documente legali pentru scuza lor. Acele trebuiesc înaintate înainte de adunare, ca să poată fi desbătute. Ven. Consistor a făcut bune serviiți reuniunii. De spriginitori personali n'avem lipsă, dar avem trebuință de membrii bravi la reuniune.

BIBLIOGRAFIE.

În tipografia diecezană din Arad a apărut din nou :

1. „*Anuarul școalelor populare*“ întocmit după cele mai moderne recerinte școlare de *Iosif Moldovan* învățător și director școlar în Arad. Acest anuar indispensabil în administrarea învățământului, va face cele mai escelente servicii școlii și învățătorului. Prețul 4 coroane.

2. „*Dialoge*“ de Iuliu Crofșorean. Materialul, prezentat publicului în formă dialogică și stil popular, combate credința greșită a credincioșilor ajunși în ispită și-i îndeamnă a sprigini pe conducătorii lor întru promovarea instituțiilor noastre culturale. Recomandăm aceasta scriere foarte succasă învățătorilor, cu scop de a o răspândi în popor. Prețul 60 fileri.

În editura librăriei Ciureu Brașov au apărut :

„*Vătăjelul*“ sau orațiuni ținute la nuntele țărănești și doine culese din gura soldaților români de *Valeriu Dugan Opait*, suboficer în regimentul de infanterie „Archiducele Eugen“ Nr. 41. Ediția a II. Prețul 30 fileri.

„*In vis*“, comedie într'un act, localizată de *Arseniu Vlaicu*. Prețul 40 fileri.

